1873 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 166. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 8-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1973 No. 166. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ПОСТАЧАННЯ ВОЛОВОГО М'ЯСА в крамницях нюйоркської метрополітальної округи повернулося до майже нормального стану. Подібна ситуація існує майже в усіх стейтах Америки. Багато фабрик м'ясних продуктів, які місяць тому були змушені перервати свою діяльність через брак воловини, відновили свою продукцію. Сподіваються, що постачання воловини зросте ще більше після того, як 12-го вересня ц. р. закінчиться урядове „замороження" на ціни волового м'яса.

ДЖОЙ ЕРЛІХМАН, КОЛИШНІЙ ДОРАДНИК ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА для внутрішніх справ, і три інші особи були офіційно обвинувачені у вломі з крадіжкою до канцелярії психіятра, який лікував Даніела Еллсберґа. Еллсберґ був викрав так звані „Пентаґонські документи" й передав їх пресі. „Ню Йорк Таймс" писав, що за влом до канцелярії д-ра Л. Філдінґа, який стався 3-го вересня 1971-го року, крім Ерліхмана були також обвинувачені два інші колишні дорадники Білого Дому, а саме Еджіл Кроуґ і Дейвид Янґ, як також Ґ. Ґордон Лидді. В червні 1972-го року Лидді був арештований, а опісля й засуджений за влом до головної квартири Демократичного Крайового Комітету. У зв'язку з вломом до канцелярії д-ра Філдінґа, то Ерліхман має нібито бути обвинувачений також за неправдиве свідчення перед великою лавою присяжних, яка в Лос Анджелесі розглядала цю справу.

ЧІЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ МУСІЛА ВЖИВАТИ СЛІЗНІ гази проти груп антиурядових демонстрантів, які старалися дістатися до резиденції марксистського президента Сальвадора Альєнде. Ці групи демонстрантів в середу 5-го вересня були відлучилися від головної маси демонстрантів, яка начислювала коло 100,000 людей, та старалися бічними вулицями продістатися до президентської палати. Антиурядова демонстрація була скликана, як протест проти соціялістичної політики уряду та для підтримки страйкуючих власників вантажних автомашин, лікарів, власників крамниць та бюрових робітників. Ці політично умотивовані страйки мають за мету змусити президента Альєнде зрезиґнувати, або змінити політику уряду.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ ДЖОН СІРІКА ЗАБОРОНИВ Джеймсові МекКордові та Джеборі Меґрудерові виголошувати публічні промови про Вотерґейтську аферу, в якій обидва були замішані. МекКорд був арештований за влом до головної квартири Демократичного Крайового Комітету, а Меґрудер признався до плянування цього влому та до спроб затаїти цілу Вотерґейтську аферу. Тепер МекКорд відбував поїздки по різних університетах, виголошував промови про Вотерґейт і діставав за це великі суми грошей. Меґрудер плянував робити це саме, але суддя Сіріка наказав обом припинити цю діяльність. Своє рішення Сіріка мотивував тим, що злочинці не повинні використовувати свій злочин для фінансового збагачення. Крім того, суддя Сіріка сказав, що публічні заяви МекКорда й Меґрудера можуть пошкодити іншим особам, які ще будуть покликані до судової відповідальности за Вотерґейтську аферу.

АСТРОНАВТ АЛЕН БІН, КОМАНДАНТ ДРУГОЇ ЗАЛОГИ „СКАЙЛЕБУ", в середу, 5-го вересня, побив попередній рекорд перебування людини в космосі. Попередній рекорд із 49 днів 3 годин і 37 хвилин був встановлений членом першої залоги „Скайлебу", астронавтом Чарльзом Конрадом. Конрад встановив був цей рекорд протягом 4-ох полетів у космос. Теперішня місія Біна на „Скайлебі" є для астронавта щойно другим полетом у космос. Коли друга залога „Скайлебу" повернеться на Землю 25-го вересня ц. р., після 59-тиденного побуту на цій космічній лябораторії, то астронавт Ален Бін буде мати за собою 69 днів побуту в космосі.

ДО НЮ ЙОРКУ ПРИБУЛА ПІВНІЧНОКОРЕЙСЬКА МІСІЯ, яка виконуватиме функцію офіційного обсерватора північнокорейського уряду при ОН. Місія нараховує 11 членів.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗДОБУТКИ ОБЛАСТЕЙ УНС

	Число Відділів:	Здобуто в серпні:	Разом в 1973 р.:
Обл. організатор СТЕПАН ГАВРИШ			
Округи:			
Філядельфія	37	21	266
Нюарк	22	6	92
Шамокін	21	10	74
Аллентавн	12	9	78
Перт Амбой	12	5	65
Джерзі Сиґі	11	4	61
Балтимор	9	4	65
Вилкс Беррі	9	2	15
Скрентон	9	2	20
Пассейк	7	5	32
Разом	*149*	*68*	*768*
Обл. організатор Є. РЕПЕТА			
Округи:			
Чикаґо	34	29	227
Клівленд	20	20	197
Детройт	20	32	161
Янґставн	9	5	24
Разом	*83*	*86*	*609*
Обл. організатор ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ			
Округи:			
Ню Йорк	35	20	185
Сирак.-Ютика	13	21	90
Боффало	10	5	40
Рочестер	9	5	78
Трой	7	7	101
Разом	*74*	*58*	*494*

	Число Відділів:	Здобуто в серпні:	Разом в 1973 р.:
Обл. організатор МИХ. СНІГУРОВИЧ			
Округи:			
Ню Гейвен	19	18	129
Вунсакет	7	2	12
Бостон	5	2	35
Разом	*31*	*22*	*176*
Обл. організатор ВАСИЛЬ ДІДЮК			
Округи (Схід Канади):			
Торонто	25	17	151
Монтреаль	9	5	61
Ніяґара	9	5	84
Разом	*43*	*27*	*296*
Захід Канади	22	14	53
ОКРУГИ БЕЗ ОБЛ. ОРГАНІЗАТОРІВ:			
Піттсбурґ	19	11	82
Міннеаполіс	7	6	22
Ст. Луіс	7	—	8
Центральна	6	4	14
Разом	*39*	*21*	*128*
Необ'єднані Відділи:	21	1	34
РАЗОМ:	*462*	*297*	*2,556*

Сенат проголосував фонди для радіостанцій „Свобода" й „Вільна Европа"

Вашинґтон. — У четвер, 6-го вересня, Сенат проголосив продовжувати федеральне фінансування радіостанцій „Свобода" й „Вільна Европа". Закон пройшов 76-ма голосами проти 10-ох і був переданий Палаті Репрезентантів. Призначаючи 50.2 мільйона долярів на цей рік, Сенат також відкинув пропозицію демократичного сенатор Джей. В. Фулбрайта, який пропонував, щоб в майбутніх роках федеральний уряд покривав тільки 50 відсотків із видатків цих радіостанцій. Сен. Фулбрайт назвав ці радіостанції „залишками холодної війни" й також старався завернути законопроєкт до Сенатської комісії закордонних справ, щоб комісія розглянула можливість сполучення діяльности цих радіостанцій з діяльністю „Голосу Америки". Але Сенат також відкинув і цю пропозицію Фулбрайта.

Республіканський сенатор Чарльз Г. Персі заявив, що ці радіостанції вже давно перестали стосувати тактику холодної війни та що вони передають переважно новини про міжнародні події та про внутрішні справи до Совєтського Союзу та країн Східньої Европи. Він ствердив, що ці радіостанції мають позитивний вплив на поліпшення міжнародних зв'язків засобом виміну інформаціями.

Подібні думки висловив демократичний сенатор Генрі М. Джексон, який також сказав, що радіостанції „Свобода" та „Вільна Европа" мають підтримку слухачів в Совєтському Союзі та Східній Европі, які, слухаючи передач цих радіостанцій, наражають себе на переслідування з боку комуністичних режимів. Джексон сказав, що ці слухачі хочуть діставати інформації, бо комуністичні уряди стараються ізолювати населення своїх країн від решти світу та що ці спроби комуністичних урядів проходять саме в час, коли між Заходом і Сходом доходить до відпруження. Радіостанції „Свобода" та „Вільна Европа", сказав сен. Джексон, протидіють цим спробам ізоляції. Він покликався на слова совєтського академіка Андрея Сахарова, який перестерігав Захід проти „одностороннього відпруження", яке виходило б на користь тільки Совєтському Союзові.

Колишній президент гірничої профспілки арештований за вбивство Яблонського

Філядельфія, Па. — У четвер, 6 вересня, В. А. Бойл, колишній президент Об'єднаних Гірників Америки, був арештований та обвинувачений у вбивстві Джозефа А. Яблонського, який у виборах в 1969 році був суперником Бойла на пост президента цієї профспілки. Прокуратура твердить, що того самого року Яблонський, його дружина та дочка були застрелені з наказу Бойла. Крім Бойла був арештований також Вільям Турнблейзер, окружний президент гірничої спілки, якого обвинувачують в співучасті в цьому вбивстві.

Проф. М. Мельник, голова Наукового Фонду УААУП, пошукує меценатів

Під час відвідин в УНС. Стоять (зліва): проф. Іван Телюк, проф. Мирослав Мельник, головний предсідник Йосип Лисогір.

Джерзі Сиґі. — Не зважаючи на початкові трудноші, Науковий Фонд Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів має поважні вигляди на успіх, на чому безмірно скористали б українська наука і українська справа, якщо тільки пощастить знайти меценатів, які своїми щорічними поважнішими пожертвами допомогли б створити відповідну фінансову базу цього фонду — твердив голова фонду проф. Мирослав Мельник з Кентського університету, відвідавши минулого тижня Головну Канцелярію Українського Народного Союзу та „Свободу", в товаристві свого приятеля і колеґи, заступника головного предсідника УНСоюзу проф. Івана Телюка. Засади цього фонду, його цілі і можливості з'ясував проф. М. Мельник уже в своїй статті: „Чому Науковий Фонд", що була надрукована в „Свободі" з 11-го липня ц. р. Коротко ці засади такі: Науковий Фонд при УААП збудований на принципах найбільш відомих і ефективних того роду американських інституцій Статут передбачає, що Фонд може користуватись тільки прибутками з інвестицій, а не основним капіталом. Метою Фонду є заохочувати, замовляти, оцінювати та дбати про публікацію відповідних наукових праць з українською тематикою, щоб заповнити все ще існуючу величезну прогалину, яка в нас у цій ділянці існує. Фонд не думає переводити щорічних збіркових кампаній, хоча кожну пожертву завжди приймає з вдячністю. Натомість у пляні є здобути відповідну кількість меценатів з-посеред наших інституцій, як і з-поміж громадян, які своїми щорічними дотаціями вможливили б фондові здійснювати його пляни і задуми. Ці справи й були причиною відвідин проф .М. Мельника і проф. Ів. Телюка в Головній Канцелярії УНС та „Свободі", як також інших наших установах. Про розвиток і працю фонду „Свобода" постійно інформуватиме нашу Громаду.

Москва використовує міжнародний конґрес викладачів російської мови і літератури

Софія. — 3-го вересня у Варні, Болгарія, відкрилися наради II міжнародного конґресу викладачів російської мови і літератури. Совєтська преса інформує про цей конґрес, як про велику „історичну подію", бо, мовляв, йдеться про мову, якою говорять, чи яку вивчають „понад пів мільярда людей плянети". Конґрес відкрила член Політбюро ЦК Болгарської комуністичної партії Цола Драгойчева, а з привітальним словом до учасників виступив перший секретар ЦК БКП Тодор Живков. З окремим словом виступив совєтський посол в Болгарії В. Базовський, який прочитав привітальний лист совєтського президента М. Підгорного. Цей лист Підгорного чи не найкраще ілюструє фактичний російський характер нібито інтернаціонального за формою совєтського режиму в СССР. У цьому листі Підгорний поставив знак рівнання між „совєтський" і „російський", закликаючи викладачів російської мови і літератури зробити все можливе для поширення знання російської мови в усіх країнах світу. На конґресі є репрезентовані викладачі 51 країни.

Московське КҐБ і прокуратура влаштували пресову конференцію з участю Якіра і Красіна

Москва. — В середу 5 вересня ц.р. тут у московському „Клюбі журналістів" влаштовано пресову конференцію для преси, зокрема для західніх кореспондентів, на якій виступали із дальшими покаянними заявами уже засуджені в суботу минулого тижня до 3 років ув'язнення і 3 років заслання провідні совєтські дисиденти Петро Якір та Віктор Красін. Відкривав пресконференцію, яка тривала 70 мінут, пресовий секретар міністерства закордонних справ СССР Всеволод Софінський і з окремою заявою виступав перший заступник генерального прокуратора СССР Міхаїл П. Маляров, той, який ще 16 серпня ц.р. викликав до свого бюра акад. А. Сахарова й вимагав, щоб він припинив свою „наклепницьку у відношенні до совєтського ладу" активність. Привезені на цю конференцію з тюрми Петро Якір і Віктор Красін, повторяли ще раз, що їх „признання до вини" і каяття з приводу „нелеґальної активности" були викликані їхнім „глибоким переконанням", а не будь-яким тиском чи під впливом слідчих органів. Обидва і Якір і Красін дякували режимним організаторам за можливість виступити із їхніми заявами перед представниками чужоземної преси і довести, що їх судова справа була проведена об'єктивно і безпристрасно. В. Красін виявив, що зібрані для суду над ним і Якіром документи й матеріяли зайняли 150 великих томів. Якір говорив, що його заява, складена ще перед його заарештуванням, про те що в слідстві він буде признаватися до всього, що йому скажуть, була тільки „приватною заввагою", а не його справжньою думкою. Заступник генерального прокуратора Маляров виступав у своєму заключному слові із попередженням в справі Сахарова і Солженіцина, заявляючи, що вони повинні пам'ятати про своє совєтське громадянство і про те, що совєтська держава для них зробила, і не підрізувати дерева, з якого вони так багато користають.

Із „засудженням" Сахарова і Солженіцина виступили також 10 режимних літераторів із СПУ

Київ. — В широко розгорнену органами КҐБ погромницьку кампанію проти акад. А. Сахарова і письменника А. Солженіцина включилося також десять відомих прорежимних літераторів із Спілки Письменників України, що нараховує понад півтисячі членів. Київська „Літературна Україна" з 4 вересня ц.р., передрукувавши погромницького листа тридцять й одного членів Союзу Письменників СССР, між якими є й підписи Олеся Гончаря і Михайла Стельмаха, надрукувала поруч п. н. „Ніяких виправдань немає" також „заяву" групи провідних членів СПУ із ствердженням, що „письменники Радянської України одностайно засуджують поведінку Сахарова й Солженіцина", як „наклепників" і „паплюжників". „Сахаров і Солженіцин — сказано в закінченні „заяви" — як і їхні ідейні однодумці, що нині стоять перед радянським правосуддям у Москві, глибоко загрузли в болоті запроданства і прислужництва реакційним силам Заходу. Такому ганебному падінню ніяких виправдань немає!!" Підписали листа: Любомир Дмитерко, Павло Загребельний, Микола Зарудний, Юрій Збанацький, Василь Козаченко, Олександер Левада, Микола Рудь, Вадим Собко, Іван Солдатенко і Богдан Чалий.

Совєтські дисиденти спричиняють клопоти західнім комуністам

Париж. — Виступи академіка А. Сахарова та А. Солженіцина з осторогами проти політики відпруження з СССР, мовляв, всяка допомога Заходу для СССР скріпляє диктаторський совєтський режим, який постійно порушує основні права людини, викликали не тільки дискусію серед західніх комуністичних кіл, а навіть настороження проти нової політики Москви. Це зокрема стало замітним серед французької комуністичної партії, члени якої почали ближче цікавитися долею дисидентів і їхніми заявами. Щоб цьому протидіяти, генеральний секретар партії Жорж Марше влаштував зустріч з французькими журналістами, щоб з'ясувати становище партійного проводу до цього питання. Марше заперечив закиди, мовляв, в СССР відроджується сталінізм. Сучасна антисовєтська і антикомуністична пропаґанда має на меті зірвати нормалізацію відносин на міжнародній арені. За словами Марше, дисиденти не представляють собою переважаючої опінії в СССР, бо „на 250 мільйонів совєтських громадян є не більше 100 дисидентів". Коли ж йдеться про нібито справжню ситуацію в СССР, то про неї, заявив Марше, найкраще засвідчує той факт, що Сахаров і Солженіцин мають змогу контактуватися з закордонними журналістами, що не було можливо в сталінському періоді.

ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО ПЕРЕОБРАНИЙ НА ПРЕЗИДЕНТА АБН

Ярослав Стецько

Лондон. — Ярослав Стецько, колишній голова Українського Державного Правління 1941-го року, голова Проводу Організації Українських Націоналістів був однодушно переобраний на президента Антибольшевицького Бльоку Народів в результаті чотироденної конференції цієї організації, яка закінчилася в Лондоні 27-го серпня ц. р. — інформує аґенція Юніверсал Нюз Сервіс. Конференція АБН відбулася спільно з Европейською Радою Свободи та з участю делеґатів з Европи, З'єднаних Стейтів Америки, Канади, Австралії та Азії. Обидві організації схвалили „Звернення до поневолених російським імперіялізмом і комунізмом націй", прирікаючи боротись разом з ними аж доки всі нації будуть вільні і незалежні та матимуть людські права, ґарантовані Хартією Об'єднаних Націй. В резолюції АБН відмічується 30-ліття створення тієї організації в Україні та заповідається скріплення її активности у вільному світі для підтримки визвольних національних рухів поневолених в СССР націй, в сателітних та інших опанованих комуністичною диктатурою країнах. Европейська Рада Свободи в окремій резолюції вимагає відкликання совєтських окупаційних військ з Чехо-Словаччини, Угорщини, Східньої Німеччини, України, Литви, Латвії, Естонії, Білорусі, Туркестану, Грузії і Вірменії. Під час конференції відбулася у великому Трафальґар Сквері багатолюдна антикомуністична демонстрація, яку зорганізував АБН та в якій взяло участь понад 4.000 осіб — інформує на закінчення аґенція Юніверсал Нюз Сервіс.

„Комуністична мораль" чужа українській молоді — стверджує совєтська газета

Київ.— Газета „Радянська Україна" з 29 серпня опублікувала повідомлення ЦК КП України „Про роботу партійних організацій м. Жданова Донецької области по вихованню молоді в дусі комуністичної моралі". З повідомлення важко уточнити, що дало поштовх для того, що ЦК КП України мусів займатися ситуацією на відтинку виховання молоді в одному місті, але з ряду тверджень можна зробити висновок, що „комуністична мораль" захиталася серед молоді в такій мірі, що треба стосувати особливі заходи. Газета пише про те, що ЦК компартії доручив місцевим партійним організаціям „докорінно поліпшити ідейне загартування молоді, виховувати у юнаків і дівчат почуття відданості справі партії, радянського патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму, загальнонаціональної гордости радянської людини, непримиренности до буржуазної ідеології, будь-яких проявів національної обмежености... Посилити увагу до виховання у молоді колективізму, скромности, високої вимогливости до себе і товаришів, нетерпимого ставлення до проявів обивательської психології, нігілізму, дармоїдства та інших чужих радянському способу життя звичаїв і поглядів. Рішуче посилити боротьбу з порушеннями норм соціялістичного співжиття, передусім з пияцтвом, хуліганством".

Немає ніякого сумніву, що наголошення всіх цих неґативних елементів, проти яких партія мала б розгорнути боротьбу, вказує на їх поширення і то у такій мірі, що треба було безпосереднього втручання Центрального Комітету компартії, щоб стимулювати боротьбу з проявами „чужих радянському способу життя, звичаїв і поглядів".

Повісилася жінка, яку переслухували в КҐБ і від якої забрали машинопис нової книжки Солженіцина про концтабори

Москва. — Російський письменник лавреат нагороди Нобеля Александер Солженіцин передав у четвер 6 вересня ц.р. повідомлення для закордонних журналістів, що органи КҐБ сконфіскували машинопис його нової книжки про совєтські концентраційні табори сталінського часу, написану ним п. н. „Архіпелаг Ґулаґ" на підставі переживань і зізнань понад 200 в'язнів того часу. Забрано цей примірник цього машинопису в мешканки Ленінґраду Єлисавети Воронянської у висліді безперервного 5-денного переслухання в КҐБ, після чого, вона, повернувшися додому, повісилася. Почав працювати А. Солженіцин над цією книжкою про совєтські концентраційні табори в системі Главного Управлєнія Лаґерів (Головного Управління Концтаборів) ще десять років тому, в час започаткованого Хрущовим виявлювання злочинів Сталіна. Книжка Солженіцина, в якій названі по імені всі 200 його інформаторів, тих, що каралися в совєтських концтаборах, була поширювана протягом останніх років совєтським самвидавом і в ній насвітлений період від часу встановлення совєтської влади, тобто від 1918 року, аж до 1956 р., коли була започаткована Хрущовим десталінізаційна кампанія. Сам Солженіцин перебув в концтаборах понад 10 років, з 1945 до 1956 року, за те, що висловився принизливо про Сталіна в одному з особистих листів.

У 10-РІЧЧЯ СМЕРТИ СВ. П. І. БАГРЯНОГО

Філядельфія. — Представництво ВО УНРади в ЗСА разом з Товариством Прихильників УНР, осередком ОУРДП, відділами УНДС, Відділом ОДВУ ім. Ю. Головінського, ОДУМ, літературно - мистецьким Клюбом, „Театром в п'ятницю" та членством Леґіону ім. Симона Петлюри вшановує 10-ту річницю з дня смерти видатного українського політичного діяча, письменника, поета, драматурга і публіциста св. пам'яти Івана Павловича Багряного, в неділю, 9-го вересня, о год. 6-ій вечора у верхній залі УСО, „Тризуб" при 4932 Півн. Броуд вул. у Філядельфії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Те, що на потребу

Не зважаючи на багато уже спроб і починів, українська інформаційна служба, головним чином обслуговування чужомовної преси інформаціями про Україну, українську справу й сучасні події в Україні та в українській діяспорі, не наладнане ще й досі так, як цього було б треба, як цього вимагає український інтерес. Немає відповідно зорганізованої пресової й інформаційної служби ні при секретаріяті Світового Конгресу Вільних Українців, ні при таких центральних українських репрезентаціях, як УККА чи КУК.

Інформаціями про те, що діється сьогодні в Україні, обслуговують українську і частинно також іншомовну пресу Пресова Служба ЗП УГВР та Українська Інформаційна Служба „Смолоскип" і спорадично Українська Інформаційна Служба в Лондоні. Протеж, діяльність названих пресових служб ще не цілком вистачальна, зокрема ж вона ще не поставлена відповідно на міжнародному терені, тобто на відтинку інформування чужомовного світу про сучасну Україну і про процеси й події, які там відбуваються, як і про життя й активність української еміграції та її представництв.

Як потрібним було б зорганізування належно і широко поставленої української інформаційної і пресової служби, свідчить вміщуваний в американській англомовній чи й іншомовній пресі матеріял про демократичний і дисидентський рух в Совєтському Союзі. Не зважаючи на активну участь українських діячів у цьому русі, їх роля і значення західніми, особливо американськими газетами применшується, а то й промовчується.

Показовим для цього прикладом може бути звітування американської преси про виступи, інтерв'ю й заяви провідних таких совєтських дисидентів, як акад. А. Сахаров та письменник П. Солженіцин. Обидва вони у своїх розмовах із закордонними журналістами у Москві згадували і про українських дисидентів і підкреслювали факт, що репресії у відношенні до діячів самооборони були зокрема суворі в Україні. Акад. А. Сахаров називав при цьому в розмові з кореспондентом „Франс-Пресс" Едвардом Діллоном і Юрія Шухевича, і Леоніда Плюща, і Данила Шумука, засуджених на жорстоко високі вироки. Алексaндер Солженіцин, проводячи розмову з представником паризької газети „Ле Монд", згадував і Світличного і Сверстюка й інших репресованих українських діячів культури. Протеж, реферуючи ці виступи Сахарова і Солженіцина, американські пресові аґенції і великі щоденники пропустили цілком їхні „українські моменти" і не було нікого, ніякої української інформаційної служби, яка б звернула на це увагу й евентуально розповсюднила стосовну інформацію для іншомовних газет і для української преси.

Поданий приклад підкреслює не тільки потребу, але й необхідність успішного по-змозі централізованого наладнання української пресової обслуги. Тому ж було б добре, щоб призадумалися над цією справою покликані чинники в комісіях для підготови Другого Світового Конґресу Вільних Українців і започаткували всі потрібні заходи для її реалізації.

Совєтський – російський

Кожна наукова конференція в межах однієї держави, чи міжнародного характеру, завжди має перед собою окремі дослідні завдання і відбувається з пляном внести щось нового у таку чи іншу ділянку наукового знання. Такого можна було б очікувати також від Світового конґресу викладачів російської мови і літератури, що якраз тепер відбувається у Варні, Болгарія, з ініціятиви Міжнародної асоціяції викладачів російської мови і літератури. Практика, однак, виявляє цілком що іншого, бо насправді замість наукової конференції маємо справу із зручно замаскованою московською пропаґандою російської мови і культури та літератури, що, очевидно, робиться цілком відверто від імени СССР.

Для совєтських офіційних речників цей конґрес має бути „важною подією у поширенні російської мови в світі, в поліпшенні її навчання, в познайомленні закордонних громадян із совєтською літературою і совєтським способом життя". Таке написано в „Правді" з 3 вересня і це підтвердив сам „президент" СССР М. Підгорний у своєму привітальному листі на конґрес, славлячи „велику й могутню російську мову, мову великого Леніна".

Набагато важливіше і політично суттєвіше є намагання совєтських аранжерів з Москви ставити знак рівняння між поняттями „совєтський" і „російський". Совєтський режим, який формально постійно підкреслює свій „інтернаціональний характер", тут черговий раз на практиці розкриває своє справжнє російсько - імперіялістичне обличчя і спрямування своєї внутрішньої політики на русифікаторські рейки. Це ясно бачимо зі слів генерального секретаря Міжнародної асоціяції викладачів російської мови і літератури В. Костомарова, який в „Правді" пише: „Ефективне навчання російської мови природно пов'язується з вивчанням совєтської культури, державности, літератури — всього того, що тепер прийнято окреслювати „краєзнавством". У довгій статті ні словом не згадано, що в СССР існує не тільки російська мова і література, що бодай формально „совєтський" це не те саме, що „російський". Немає навіть оклепаного окреслення „багатонаціональний совєтський народ". Для постороннього читача, чи слухача утотожнення понять „совєтський" і „російський" мусить бути очевидним і самозрозумілим, а про це йдеться московським співаранжерам міжнародного конґресу, які постановили собі за завдання доказати на конґресі, що йдеться про „одну з наймогутніших мов сучасности, мову великого багатомільйонового народу, з багатою історією, культурою, передовою економікою, наукою і технікою", мову Совєтського Союзу.

В Донбасі відкрито поселення з-перед 3,000 років

Донецьк. — Недалеко Сіверського Дінця на березі Усового озера, археологи Донецького університету найшли велике поселення з кінця бронзової доби. На думку спеціялістів, тут перед перед трьома тисячами років жили предки скитів. Вони не були кочівниками, а вели осілий спосіб життя. На місці поселення найдено не тільки останки гончарських виробів та різних щоденних предметів з того періоду, але також докази на те, що мешканці займалися ливарним виробництвом. Відкрито рештки бронзоливарної печі, глиняні форми, в які зливано розтоплену бронзу, з якої виготовлювано ножі, сокири тощо. Знайдено рештки ливарного шлаку.

Ірена Книш

ПІД ВИВІСКОЮ „ДРУЖБИ НАРОДІВ"

(1)

„Чисті джерела єднання", „Навіки разом", „В сім'ї єдиній", „Радість спільноти" ... цього роду стилістичними фігурами рясніють совєтські видання, особливо цьогорічні, щоб пропаґувати „успішну" розв'язку національного питання в СССР. Шевченко в свій час дав тому оцінку: „... Од молдаванина до фіна на всіх язиках все мовчить, бо благоденствує". Тепер це „б л а годенство" слід якнайголосніше прославляти і для тієї цілі встановлено „орден дружби народів". Таке нове відзначення дістали всі республіки з нагоди 50-річчя СССР.

Могло б здаватися, що Україну вирізнено, бо до Києва приїхав сам Брежнєв, щоб власноручно прикласти цей орден до прапору УССР. В його промові 26 липня на диво бракувало повсякчасної тарабанщини про „великий російський народ", якому треба все завдячувати. Навпаки, Брежнєв говорив, що „успіхи соціялістичної України — це, звичайно, насамперед — плід праці українського народу, його синів і доньок. Кожна союзна республіка на своєму досвіді знає як багато робить Україна для нашої спільної справи" („Радянська Україна"). Але вже 15 серпня з-поза маски виглянуло шовіністичне русотяпство. В Алма-Аті Брежнєв, вручаючи казахам нагороду дружби народів, сказав, що „вона виплекувана насамперед російським робітничим клясом, російським народом, який високо підніс прапор інтернаціоналізму і на ділі показав приклад вірности цьому прапорові" („Літер. Україна"). Казах Кунаєв (1-ий секретар КПК) завторував йому про „старшого брата", чого не зробив Щербицький. А втім у Києві також демаскувалося русотяпство хоч би тим, що признання не було виголошене в мові заслуженої республіки — а цього вимагала б звичайна куртуазія. Української мови слід було б очікувати тим більше від Брежнєва, якого виростила українська земля. Про український акцент у його вимові писали американські газети, а й сам він дав вислів своєму відношенні до України: „... Багато років я працював на Україні, і як інші російські люди, добре знаю чудові якості українського народу і полюбив його щирою синівською любов'ю..." Брежнєв як „і інші російські люди", люблять Україну „на русском языке". І тут приховане політичне ядро психологічно-емоційного феномену. „Дружба народів" основується на тому, що всі народи мають знати й скрізь уживати — російську мову.

З такої „дружби" виникають безчисленні дивовижі. Вона, наприклад, звільняє 6 і пів мільйона москалів у сучасній Україні від обов'язку знати українську мову, якою навіть українці перестають володіти. А вслід за тим нікому в Україні не забракне російських видань. Зате завдяки такій „дружбі" мільйони українців в інших республіках СССР навіть газет своєю рідною мовою не мають. А раніше, коли орденоносна дружба ще не так розцвітала, було дещо інакше, про що тільки принагідно є з г а д к и. Чому москалі мають скрізь право на свою мову, а українців навіть в Україні за українську мову переслідують? На це дає відповідь — „дружба народів".

Говориться про „добровільність" вибору. Знаю українку, що вивезена на Дон у дитинстві засвоїла собі тамошню мову, а повернувшись в Україну, навіть не пробує вивчити свою призабуту, бо, володіючи російським діялектом, дістала легку роботу й боїться її втратити. Це й є „добровільний" вибір. В містах східньої України вистачає заговорити українською мовою поза дозволеними рямками, щоб такого вважали за „буржуазного націоналіста, найлютішого ворога українського народу", що підтвердив у своїх писаннях Валентин Мороз. Крім страху й примусу є ще необмежені засоби агітації й пропаґанди.

Коли недавно в Одесі відбувався ювілей Пушкіна, теперішній секретар СПУ, В. Козаченко, надавши собі піднеслого настрою, щиро признавався, що для його серця наймилішою є мова Пушкіна. Можна дивуватися, чому він відмовив собі тієї розкоші творити свої писання на мові того звеличника царських сатрапів. Зате ніякого здивування не викликає після таких потрясаючих „любовних" заяв представника у к раїнських літераторів — поспіх Москви в їх прийнятті й заспокоєнні. Радянська преса на початку липня принесла радісне повідомлення про великодушне здійснення цієї унрагненої мрії, черговий від опікунчої партії дарунок у виді багатотиражного щоденника „Вечерняя Адесса". До того ця радість подвійна, бо з 1 липня не тільки Одеса вдостоїлася нового московського щоденника, але й Донецьк ним обдарований. Почав виходити „Вечерній Данецк", теж як орган міськкому КП України й міської Ради депутатів трудящих.

Такого роду „дарунки" не є виключною заслугою „допоміжних" українських кар'єристів. Вони є неминучі в системі, яка продукує таких „добровільних" петентів. В сучасній Україні для них дуже сприятливий клімат, бо вони придатні для прискішування процесу асиміляції. А відомо, скільки важить в культурному житті пересічного громадянина вечірня газета великого міста. В Україні таких газет було досі тільки дві — „Вечірній Київ" (виходить від 1951 р.) і „Вечірній Харків" (з 1969 р.). І це вийнятково, бо всі вечірні газети друкуються по всьому СССР російською мовою, з „любови" до інших народів.

Петро Стерчо

ЗА ПІДГОТОВУ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ СКВУ

(2)

В чому непрактичність знесення принципу ротаційности місця осідку Президії Секретаріяту СКВУ? Пропоненти знесення ротаційности, мабуть захоплені принципами самої тільки раціональности та ефектовности праці, призабули звернути увагу на елементи людської слабости, тобто зіґнорували психологічний момент. Досвід з існування та праці Пан-Американської Української Конференції (ПАУК) вказує на те, що постійний осідок керівних органів того роду централі в одній крані обнижує рівень заінтересування незаступлених в керівних органах членів. А тому треба добре застановитися над доцільністю пропонованої зміни статуту СКВУ в тому сенсі, щоб Президія Секретаріяту була вибирана на цілу каденцію з одної країни.

У випадку постійного перебування Президії Секретаріяту СКВУ в одній країні, напр. Канаді чи ЗСА, основний тягар постача н н я людських і матеріяльних ресурсів спаде на українців країни, в якій буде осідок СКВУ. Не тільки справа в обмежености людських і фінансових ресурсів серед українців однієї країни; зокрема не слід забувати психологічного впливу такого становища СКВУ на провідний актив і широкі кола організованого українського громадянства у всіх інших країнах. Нам не вільно себе ідеалізувати на стільки, щоб забувати про часте застосовування принципу „моя хата скраю". Річ у тому, що і так справи СКВУ в різних країнах не спопуляризовані ще достатньо. Якщо в існуючій ситуації віддалити безпосереднє заінтересува н н я активних громадян справами СКВУ через їх відсутність у діючій Президії Секретаріяту, то рівень заінтересування широких кіл громадянства справами СКВУ може ще більше обнизитися.

Із сказаним тісно пов'язані справи фінансування діяльности Секретаріяту СКВУ та фінансування поодино к и х акцій, заініційованих і виконуваних органами СКВУ. І в сучасну пору фінанси СКВУ не надто добре стоять! А передання осідку президії СКВУ одній країні на цілу каденцію ще збільшить беззаінтересованість і ще більше обнизить жертвенність громадянства на потреби СКВУ. Психологічно беручи, навіть заінтересованість керівних органів центральних репрезентацій у поодиноких країнах не може бути незаторкненою. Тому треба добре застановитися над цією справою.

На мою скромну думку, оригінальні постанови в статуті СКВУ про ротаційність місця осідку Президії Секретаріяту треба зберегти. В той спосіб збережеться більша взаємопов'язаність поміж українцями в різних країнах світу, на різних континентах. В той спосіб практично СКВУ реалізуватиме ідею повної національної єдности всіх українців світу. В той спосіб українські громади в різних країнах світу відчуватимуть активну співвідповідальність за долю СКВУ й підтримуватимуть його всесторонньо.

При тому всьому не слід забувати, що СКВУ не є самоціллю, а тільки й тільки інструментом зорганізованої української спільноти в різних країнах світу для осягнення цілей і виконання завдань, які стоять перед тією спільнотою супроти поневоленої України та супроти українців у розсіянні на всіх континентах ґльобу. Це ще одна причина, чому слід зберегти активну співучасть у реалізуванні цілей СКВУ українців усіх більших поселень шляхом представництва в Секретаріяті СКВУ та шляхом несення повної співвідповідальности, очолюючи Президію Секретаріяту СКВУ ротаційно.

Ротаційність Президії Секретаріяту аж ніяк не стоїть на перешкоді зберігання повної тяглости в роботі СКВУ. Треба тільки зорганізувати справно діючу Канцелярію СКВУ, яка мала б постійний осідок в місці осідку Організацій Об'єднаних Націй. Очевидно, вже тепер треба було б солідно розглянутися за кваліфікованим кандидатом на платного екзекутивного директора СКВУ та за кваліфікованим представником СКВУ при Об'єднаних Націях. Щоб знайти кваліфікованих кандидатів, які успішно могли б виконувати наложені на них обов'язки, треба їм забезпечити солідну винагороду, я б сказав навіть конкуренційну платню. Бо тільки тоді можна вимагати повної виконности праці. Для ведення Канцелярії та праці необхідно зорганізувати фінансові засоби.

Віривши у велику жертвенність українців у країнах вільного світу, я переконаний, що фонди на конструктивну роботу СКВУ можна придбати. Але жертводавці хотять бачити конкретні висліди праці. Хотять інформації про пляни й осяги в реалізації цих плянів. Жертвенна українська громада зложить потрібні фонди навіть і тоді, коли висліди праці були б навіть незначні, але якщо відповідальні чинники скажуть їй про свої намагання і труднощі в реалізації конкретних плянів.

До речі, як представництво в Секретаріяті СКВУ базоване на центральних крайових репрезентаціях, так і фінансування діяльности СКВУ мусить бути базоване на реалізації бюджету СКВУ шляхом розмету на поодинокі країни. Всякі інші намагання придбати ресурси для окремих акцій СКВУ мусять і надалі залишитися побічними. Крайові централі, укладаючи свої річні бюджети, мусять включити в них свою пайку фінансових зобов'язань супроти каси СКВУ. Ніякі бо доривочні збірки не можуть дати запоруки тяглости фінансування діяльности СКВУ.

Але все це треба довести до свідомости широких кіл української громади й загріти її серця супроти СКВУ. Українська громада брала участь у Першому СКВУ з великим ентузіязмом, у великому піднесенні. Можливо й надто багато очікувала вона від цієї нової інституції, базованої засаднично на дотогочасних передових діячах різних країн. Не слід замикати очей на те, що первісний запал у великій мірі остиг. Тому необхідно поновно загріти серця широких кіл активного громадянства й приготовити його до активної участи в Другому СКВУ в листопаді 1973 р. у Торонті.

Громада відгукнеться напевно позитивно. Але вона очікує від Другого СКВУ не ще однієї декляративности, а програми практичної діяльности на чергових шість років. Тому перед Підготовчим Комітетом Другого СКВУ стоять важливі завдання.

(Кінець).

Конференція письменників Азії і Африки

Алма-Ата, Казахстан. — Совєтська преса інформує, що в Казахстанській столиці відкрилися наради V конференції письменників Азії і Африки. Йдеться тут про письменників комуністів, чи з прокомуністичними симпатіями, які заступають совєтські політичні і ідеологічні позиції. Вислів цьому дала московська „Правда" з 4 вересня, пишучи, що йдеться про конференцію „прогресивних письменників двох континентів". Коли йдеться про мету конференції, то її „Правда" так уточнює: „Найбільше шановані і відомі літератори з десятків країн Азії і Африки, представники інших континентів... обмiркують такі проблеми, як роля письменників в боротьбі проти імперіялізму, колоніялізму і аґресії: їх місце в боротьбі за соціяльну перебудову... погубні впливи, які виявляє реакційна ідеологія неоколоніялізму на деяких представників і окремі групи письменників цих країн". Перша, основуюча конференція відбулася за совєтською ініціятивою в 1958 р. в Ташкенті.

З НАШИХ БУДНІВ

ЗУСТРІЧ

Зустрілись трохи сподівано, а трохи ні, на міттенвальдському з'їзді на „Верховині": він приїхав лише з Філядельфії, вона ж — з далекого Едмонтону.

— Скільки років ми не бачились?... — почав казати філядельфієць, але едмонтонка поклала свій пальчик на його уста і перебила словами:

— Не згадуймо років, добре?

На що він слухняно погодився.

Вона, фактично, нічого не змінилася з того часу, коли він побачив її вперше на незабутньому Святі Весни в 1948 році в Міттенвальді, хіба за вийнятком того, що тоді була вона бльондинкою, а тепер трохи „погорніла". Але ж це не рахується за якийсь манкамент у наші часи. Коли ставили обидві з дочкою до знімки під пам'ятником Івана Франка, то могло б здаватися, що це фотографуються дві сестри.

— Ти чудово виглядаєш! — сказав щиро - неудавано. А потім ще додав меланхолійним голосом:

— Як тоді, на Святі Весни.

— Пусте говориш, — відмахнулася ручкою, — якже я можу так виглядати, як тоді, коли отака, нівроку, метрика тягається за мною!

„Метрика" — доросла доня, студентка 2-го року фармакології, що прилетіла з мамою на з'їзд, зміряла старшого пана зеленими, як два озера, очима, трохи зацікавлено, а трохи насмішкувато...

— Мама не раз мені розповідала про це пластове Свято Весни в Міттенвальді. Мабуть там мусіло статися щось надзвичайне, правда?..

— Так, це була прекрасна зустріч! — зідхнув старший пан з Філядельфії.

— Я мала тоді нагоду пізнати і побачити „живого" найбільшого поета еміґрації, Євгена Маланюка, — згадувала якось розмріяно едмонтонка. — Він промовляв тоді до молоді, був на нашій ватрі...

— А хто був цей пан, що ходив з тобою на прогулянку на цю вашу, німецьку гору, як її звати?..

— Карвендель, — сказав тихо старший пан.

— Ах, це ви були! — дзвінко засміялася дочка. — Бачите, мама показувала мені дуже романтичне фото з тієї прогульки, але скажу вам правду, що я ніколи б тепер не подумала, що це ви були тим кучерявим молодцем.. Мамо, в котрому році це було?

— Ми договорилися з паном не згадувати років на цьому з'їзді, — лагідно промовила мама, а старший пан подякував їй за це поглядом без одного словечка, а яким же багатомовним!

Ікер.

К. Крупський

ПРО НЕГРІВ І ЖИДІВ

(3)

Багато істориків характеризують роки 1880-1915 як період занепаду негритянського спротиву, однак, сам Букер Вашинґтон розглядав той період як „час нагоди" і в багатьох аспектах, каже авторка, він мав рацію. В тому періоді негри видали із себе чимало інтеліґенції; вчителів, лікарів, адвокатів та підприємців, або як казав Ду Бойс, вони видали „талановиту десятину". Для прикладу: в 1900 році в цілій Америці було тільки два негритянських банки, а за дев'ять років їх було вже п'ятдесят.

Дуже активним в негритянській орґанізації „Ен-Ай-Ей-Сі-Пі" був жидівський діяч адвокат Луїс Маршал, який так як Букер Вашинґтон був консерватистом і як Ду Бойс з вірою ставився до американської Конституції. „Це святая-святих. Не дозволяймо оскверненим рук а м доторкати її" — казав Маршал (стор. 92).

В 1906 р. Маршал заснував Американський Жидівський Комітет. Він активно поборював російські погроми та завзято обороняв негрів. „Маршал часто був посередником в делікат н и х операціях" (стор. 92).

Авторка розповідає цікаво про те, як жиди довели до уневажнення договору з 1832 р. між Америкою і царською Росією, який дозволяв американським громадянам вести торговельні інтереси в Росії, але тому, що царський уряд почав розрізняти тих громадян та переслідувати їх, жиди довели до уневажнення того договору (стор. 93).

„На добре чи на зле в 1936 р. жиди і негри включилися в головну течію американської політики. Економічні та соціяльні труднощі змусили їх увійти до Демократичної Партії. В пізніх 1940-их і протягом 1950-их років, вони опинились у співпраці для того, щоб створити перше від часу громадянської війни законодавче тіло для громадянс ь к и х прав".

У розділі „Дні братерства" (ст. 96-111) сказано про те, як жидівські і негритянські організації почали співпрацю на ширшу скалю. Як наслідок цього, через декілька років, Американський Жидівський Комітет і „Ен-Ай-Ей-Сі-Пі" публікув а л и спільно річний звіт про громадянські права в Америці. В тих звітах були нотовані всі протижидівські і протинегритянські виступи в Америці.

„Члени жидівського ліберального естабліш м е н т у" ішли на південь Америки, де агітували за рівні права негрів. На полі такої роботи в 1964 р. загинув Ґудман і Швернер, які не зважаючи на погрози з боку білих, з посвятою працювали спільно з негритянськими діячами.

Муррей Фрідман, реґіональний директор Американського Жидівського Комітету на стейт Пенсильвенію, уважав, що „Ті жидівські дітваки, які ішли на південь, діяли, хоч і несвідомо, згідно з жидівською традицією. Ті хлопці, якби носили на головах ярмулки, про які не знали". (стор. 123-124).

Це не одинока думка висловлена в книжці, яка свідчить про те, що жиди не виклинають та не кидають анатеми на жидів іншого політичного переконання. Коли українець читає названу книжку, то мимоволі робить порівняння і з прикрістю мусить годитися з тим, що в нас так нема. В жидів жидівство є понад всі політичні переконання та ідеології.

З жидівської сторони в співпраці з неграми брали участь такі жидівські організації, як Американський Жидівський Комітет, Ліґа Проти Знеславлювання та Американський Жидівський Конґрес (стор. 97). Першу із названих організацій авторка уважає за аристократичну (бо створена жидівськими аристократами). Дві другіх організації уважає голосом середньої кляси.

Авторка переводить паралелі в структурі поміж жидівськими та негритянськими організаціями, а також поміж їхніми політичними діячами. Вона каже, що так, як Букер Вашинґтон та Б. Е. Ду Бойс були неначе бігунами двох протилежних напрямків, так само Луїс Маршал і рабін Стефан Вайз серед жидів очолювали два протилежні напрямки.

Чим для жидів є Герцль, тим для негрів є Маркус Ґарвей. Теодор Герцль був творцем сіонізму, а Ґарвей є батьком чорного націоналізму. Він зорганізував „Світову Асоціяцію за Покращання для Негрів".

Цих дві політичних форми є найбільш поширеними серед жидів і негрів і в цих формах вони найбільш позитивно виявляють себе.

Правда, що між Герцлем і Ґарвеєм є велика різниця. Герцль — ерудит, журналіст походив з багатої родини. Ґарвей — самоук, родився в бідній родині на острові Ямайка.

В жовтні 1894 р., працюючи репортером в Парижі від віденської газети „Ноє Фрає Прессе", Герцль бачив, як Драйфусові відрив а л и офіцерські відзнаки, а розлючені маси на вулицях кричали „Хай згине Драйфус". Все, що Драйфус міг сказати це: „Я не винен! Нехай живе Франція!"

Це дуже поділало на Герцля і він інтенсивно почав шукати розв'язки, що видно було в його брошурі „Жидівська держава", в якій він закликав жидів покінчити з 2000-літнім вигнанням. „Ми є народом. Ми є одним народом незалежно від цього, де ми живемо. Ми є нацією тому, що ми є історичною групою людей, приналежність яких до себе є наочною. Ми є народом — подобаєт ь с я нам це, чи ні. Наш спільний ворог на протязі цілої історії робить нас народом. В годину кризи ми тримаємося разом і несподівано віднаходимо нашу силу. Так, ми маємо силу створити державу і то зразкову державу. Ми маємо людські і матеріяльні засоби потрібні для такої цілі. Ті, що прагнуть мати свою державність, матимуть її..."

(Продовження буде).

Пластова Станиця в Ню Йорку

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО

в П'ЯТНИЦЮ, 14-го ВЕРЕСНЯ 1973 року

розпічнуться

ЮНАЦЬКІ ЗАЙНЯТТЯ

в Пластовій Домівці

в СУБОТУ, 15-го ВЕРЕСНЯ 1973 року

розпічнуться

НОВАЦЬКІ ЗАЙНЯТТЯ

●

Вписи до новацтва

приймається впродовж місяця вересня, щоп'ятниці, в годинах 6-8-ої, щосуботи, в годинах 12-2-ої

●

Рівнож повідомляється усіх Батьків Пластової Молоді, що в суботу, 22 ВЕРЕСНЯ 1973 р., о год. 11 рано

— відбудуться —

ШИРШІ СХОДИНИ БАТЬКІВ

Закликається усіх Батьків до участи.

СТАНИЧНА СТАРШИНА

ВІТАЮЧИ Д-РА РОМАНА КЛЮФАСА І ЙОГО ШАНОВНУ ДРУЖИНУ З ОДРУЖІННЯМ ЇХНЬОГО СИНА ТА БАЖАЮЧИ

МОЛОДІЙ ПАРІ

ПОВНОГО І ТРИВАЛОГО ЩАСТЯ, СКЛАДАЄМО З ЦІЄЇ НАГОДИ 50.00 ДОЛ. НА УКРАЇНСЬКИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД.

ОСИП Й ОЛЬГА КОРОПЕЇ

КОРОЛЕВА ГОЛЛЯНДІЇ ЮЛІЯНА ВІДЗНАЧАЛА 25-річчя свого панування. З цього приводу у Тільбурзі відбулися святкові церемонії, які в основному мали досить обмежений характер.

ЧОТИРИ ІЗРАЇЛЬСЬКІ ОПОЗИЦІЙНІ ПАРТІЇ ОБ'ЄДНАЛИСЯ, щоб повалити уряд Партії праці під проводом Голди Меїр. В останньому парляменті всі ці партії разом мали 31 послів проти 72 послів Партії праці. Вибори в Ізраїлі заповіджені на жовтень. Опозиційний рух очолює ген. Аріель Шарон.

В СУДАНІ УРЯД ПРОГОЛОСИВ ВИНЯТКОВИЙ СТАН у зв'язку з студентськими демонстраціями та з рішеннями шести профспілок почати страйк. Уряд звернувся з закликом до населення про підтримку. Щоб не допустити до заворушень в столиці, вулиці охороняють військові частини.

ПІД КІНЕЦЬ ВЕРЕСНЯ ВІДБУДЕТЬСЯ В ПЕКІНІ СЕСІЯ НАРОДНОГО КОНГРЕСУ, формально найвищого в країні легіслятивного тіла. Згідно з комуністичною практикою, Народний конгрес має виключно церемоніяльний характер і є тільки форумом, на якому партійне керівництво подає до відома такі чи інші свої рішення.

У ВАТИКАНІ ВІДБУЛАСЯ ТРИДЕННА КОНФЕРЕНЦІЯ апостольських нунціїв та інших папських дипломатів, які репрезентують Апостольську столицю у 104 державах, з якими Ватикан втримує дипломатичні контакти. На конференції промовляв також Папа Павло УІ.

ДРУГА ЗУСТРІЧ

КОЛИШНІХ ПРОФЕСОРІВ і СТУДЕНТІВ ГІМНАЗІЙ: МАНГАЙМУ, ЕЛЬВАНГЕНУ, ЕГЛІНГЕНУ та МАЙНЦ-КАСТЕЛЮ

ЗУСТРІЧ ВІДБУДЕТЬСЯ

29-го і 30-го вересня 1973 року на Оселі УНС „Союзівка"

ПРОСИМО ПРИБУТИ З РОДИНАМИ. ГОСТЯМ РАДІ.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ЗУСТРІЧІ

Замовлення приміщень на час Зустрічі просимо полагоджувати з адміністрацією „Союзівки". За ближчими інформаціями просимо звертатися до членів Комітету.

M. Stefaniw, 10963 — 148th St., Edmonton 50, Alta., Canada.

J. Holowchak, 1531 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141.

Ukrainian National Ass'n Estate, Foordmore Road, Kerhonkson, NY. 12446. Tel.: (914) 626-5641

ОКРУЖНА РАДА СУА в НЮ ЙОРКУ

повідомляє,

що за апробатою Шкільної Ради УККА та її Референтури Дошкільного Виховання

відбудеться

КУРС ВИХОВНИЦЬ ДОШКІЛЛЯ

який триватиме

ВІД 22-го ВЕРЕСНЯ до 15-го ГРУДНЯ 1973 р. суботами від 9-ої год. ранку до 4-ої по пол. з обідовою перервою.

(Можливість зміни викладових днів на п'ятниці вечорами і суботи ранками.)

Оплата Курсу $40.00 і $2.00 вписове.

По ближчі інформації та зголошення на Кур слід звертатися на адресу виховної референтки Окружної Ради СУА в Ню Йорку — **Марти Данилюк, 48-27 91st St., Elmhurst, N.Y. 11378.**

Інформативне засідання та реєстрація курсанток відбудеться дня 15-го вересня 1973 р. від год. 1-ої до 2-ої по пол. в новій домівці СУА, в будинку Кредитівки „Самопоміч", 108 Second Avenue, New York, NY.

УПРАВИ ВІДДІЛІВ: УККА та ОбВУА в ЮТИЦІ, Н. Й.

діляться з Членством та Громадянством болючою вісткою, що 27-го серпня 1973 р. проживши 80 років, відійшов у Вічність, після тяжкої хвороби у місцевім шпиталі Брод Ейкер

бл. п.

Проф. ІВАН ВАСИЛИК

кол. голова Відділу УККА та культ.-осв. реф. ОбВУА, діяльний член українських товариств і організацій м. Ютики, Н. Й.

ПАНАХИДИ відслужено в похоронному заведенні Ричка.

ПОХОРОН відбувся в середу, 29-го серпня 1973 р. на цвинтарі укр. католицької церкви св. Володимира у Вайсборо, коло Ютики, Н. Й.

УПРАВИ ВІДДІЛІВ: УККА і ОбВУА в ЮТИЦІ, Н. Й.

Увага! Нюарк-Ірвінгтон і околиця! Увага!

Український Оперний Ансамбль Н. Й. після повного успіху в Ню Йорку, Філядельфії, Чикаґо, Бінгемтоні і інших м. у 12-тиріччя існування виставить комічну оперу на 3 дії

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

муз. С. Г.-Артемовського.

Неділя, 23-го вересня 1973 року

Год. 4-та по пол.

IRVINGTON HIGH SCHOOL, Clinton Ave., Irvington, NJ

Виконавці: І. Карась — **Л. Рейнарович,** Львівська опера, Одарка — **Г. Андреадіс,** „Колон" Буенос Айрес Оп., Оксана — **М. Кокольська,** Сіті Опера, Н.Й., Андрій — **Б. Чаплинський,** Темпел Унів. оп. к. Філ., Султан — **О. Головацький,** соліст Оперного Ансамблю, Імам — **В. Карпінич,** соліст хору „Прометей", філ., Селих-Аґа — **Т. Федорович,** арт. Харк. Драм. Театру. Камерна оркестра оп. ансамблю. Хор Опери. Танки СУМА **„Верховинці", Н.Й.** Музичний кер. проф. **О. Стратичук.** Режисер: **Т. Федорович.** Танцювальні групи. Декорації **Оперного Ансамблю.** Концертмайстри: **Т. Левицький, В. Босий.** Козаки, козачки, женці, слуги султана, турецька варта. Діється в Туреччині.

Передпродажа квитків в крамниці „Дніпро" та в день вистави від 2-ої год. при касі театру.

Бінгемтонська газета „Сан Булетін" (з 22 травня 1972 р.) назвала українську оперу „приємною і радісною".

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ВЧИТЬ ВАШУ ДИТИНУ РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВИ И ПІСНІ. ПОШЛІТЬ ЇЇ ТУДИ.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

повідомляє, що

ЧЕТВЕРТИЙ З'ЇЗД

БУВШИХ ПРОФЕСОРІВ і УЧНІВ

ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

— відбудеться —

в днях 22-го і 23-го вересня 1973 року на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

Зголошення участи в З'їзді проситься висилати до:

IRENE LAPYCHAK

112 Chapman Pl. Irvington, N.J. 07111

а замовлення безпосередньо висилати або телефонувати до УПРАВИ СОЮЗІВКИ —

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel. (914) 626-5641

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК. ВІДДІЛ — НЮАРК, Н. Дж.

МУЗИЧНЕ ДОШКІЛЛЯ

під проводом

Марти Шлемкевич-Савицької

(Підготова до студій музики або балету від віку 3-ох років; старша група у віці 5-7).

Заля при ЛЮТЕРАНСЬКІЙ ЦЕРКВІ

41 вул. і Проспект Аве., Ірвінґтон, Н. Дж.

(коло Народного Дому)

Початок 18-го ВЕРЕСНЯ ц. р., 10-та год.

(201) 276-3134

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.

Неділя, 16-го вересня 1973 р.

год. 9:30 ранку

— відбудеться —

ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД УЧИТЕЛІВ УМІ

Заля Літературно-Мистецького Клюбу 149 — 2-га Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Ждемо всіх Колеґ-Учителів, навіть з далеко віддалених Відділів.

ПРЕЗИДІЯ УМІ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. ЖИҐМОНТА БОГДАНА ОЛЕКСИНА

кол. сотника УСС

на ФОНД ВИДАВНИЦТВА „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

зложили:

Інж. Іван і Стефанія ФУР, Клівленд	20.00 дол.
УЧИТЕЛЬСЬКА ГРОМАДА в Клівленді	10.00 дол.

Замість квітів на могилу

сл. п. ЯРОСЛАВА САЛАЧИНСЬКОГО

батька трох пластунів, Наталки, Христі і Нестора, 3-ій Курінь УПЮ-ів ім. гетьм. І. Мазепи в Ню Йорку, зложили:

25.00 дол. на Український Католицький Університет у Римі;

25.00 дол. на пресовий фонд „Юнака".

Замість квітів на могилу

бл. п. АДОЛЬФА КАРПЮКА

на УВАН

складають 20.00 дол.

Олена й Іван КОРОВИЦЬКІ

Український Музичний Інститут Америки, Інк. — Відділ Ню Йорк

ШКІЛЬНИЙ РІК 1973/74

ПРЕДМЕТИ НАВЧАННЯ И УЧИТЕЛІ

Фортепіян:
- М. Байлова — 473-8064
- Я. Кекіш — 441-4910
- Г. Мирошниченко-Кузьма — 254-6943 — 254-2024
- А. Омельський — 937-4634
- Д-р І. Соневицький — OR 4-6569
- Е. Чапельська — 254-3464
- К. Чічка-Андрієнко — 982-5705

Скрипка:
- Р. Венке — (201) 762-0756

Віолончеля:
- Проф. Л. Полевська — 837-9487

Сольоспів:
- К. Таранова — Е. Крахно — 787-1197 і 787-3300
- В. Здрайковський — VI 6-2670

Бандура:
- Р. Левицький — (201) 354-3607

Теоретичні предмети:
- Д-р І. Соневицький — OR 4-6569
- К. Чічка-Андрієнко — 982-5705

Музичний Садок:
- Г. Мирошниченко-Кузьма — 254-6943 — 254-2024

Інформації в УМІнституті, 149 2-га Евеню, Ню Йорк, Н. Й. в пополудневих годинах

Початок навчання 11-го вересня 1973 року

Вступайте в члени УНСоюзу!

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. інж. АДОЛЬФА КАРПЮКА

складають 100.00 долярів

на Фонд „Церква в Потребі" Їх Блаженства Патріярха Йосифа І:

Д-р Анна й Іван БОЙЦУНИ
Катя і Богдан КОВШЕВИЧІ
Ірина і інж. Богдан ГАСЮКИ
Мгр. Аня і д-р Шарль САВЕДЖІ

СТУДІЯ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ І БАЛЕТУ

УЛЯНИ КУНИНСЬКОЇ-ШМЕРИКОВСЬКОЇ

ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ПОЧАТОК НАВЧАННЯ НА РІК 1973-74

- **Вписи учнів та реєстрація нових учнів відбудеться в суботу, 8-го вересня 1973 р. в приміщенні церковної залі Покров св. Марії, 87 вул. 97 Аве., Ozone Park, N.Y. від год. 9-11:30 ранку.**
- **ПОЧАТОК НАВЧАННЯ в СУБОТУ, 15-го ВЕРЕСНЯ 1973 року.**
- Інформації телефоном (212) 728-6943.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

мого Незабутнього БРАТА і ДОБРОДІЯ

Д-ра Миколи Рибана

складаю

50.00 дол. на Фонд Верховного Архиєпископа Кир Йосифа VII і

50.00 дол. на Українські Студії в Гарварді.

НАДІЯ КОКОЛЬСЬКА з РОДИНОЮ

КРАЙОВА УПРАВА БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ в ЗСА

повідомляє всіх Побратимів — Членів Братства, що

13-ий КРАЙОВИЙ ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД ДЕЛЕҐАТІВ БРАТСТВА

— відбудеться —

в неділю, 7-го жовтня 1973 р. в залі церкви св. Йосафата

6720 State Rd., PARMA, Ohio, 44134

І З НАСТУПНОЮ ПРОГРАМОЮ:

Неділя, 7-го жовтня 1973 р.

Год. 10-11:45 ранку — Реєстрація Делеґатів та Учасників З'їзду.
Год. 12-1:45 по пол. — Обід
Год. 2:00 по пол. — Початок ділових нарад із таким порядком:

1. Відкриття
2. Відчитання і прийняття порядку нарад З'їзду
3. Вибір Президії — Голова, 2 заступників, 2 секретарів
4. Вибір Комісій:
   а) Мандатної (3 члени)
   б) Резолюційно-Програмової (3 члени)
   в) Номінаційної (5 членів)
5. Відчитання привітів
6. Відчитання і прийняття протоколу 12-го Крайового З'їзду
7. Звіти Крайової Управи:
   Голови
   Фінансового Референта
   Референта Суспільної Опіки
8. Звіт Контрольної Комісії
9. Звіти Станиць
10. Дискусія над звітами
11. Звіт Мандатної Комісії
12. Уділення абсолюторії уступаючій Крайовій Управі
13. Звіт Номінаційної Комісії та вибір нової Крайової Управи, Контрольної Комісії, Товариського Суду
14. Звіт Статутової Комісії — Зміни до Статуту Братства
15. Звіт Резолюційно-Програмової Комісії та прийняття резолюцій
16. Внески й запити
17. Закриття Делеґатського З'їзду

Згідно із статутом (Відд. VII. 5) у випадку неприявности потрібної кількости (½ передбачених) делеґатів, З'їзд буде правосильний в годину пізніше визначеного речинця при кожній кількости делеґатів.

Крайова Управа повідомляє, що до Парми замовиться автобус для делеґатів та гостей із східнього побережжя, який від'їде в п'ятницю, 5-го жовтня 1973 року вечором. Докладніший час подасться заінтересованим. Зголошення просимо скеровувати до: **Dr. Roman Drazniowsky, 249 S. Prospect Avenue, Bergenfield, N.J. 07621; Tel. (201) 385-6769, не пізніше до 15 вересня 1973 р.** Ціна за автобус в обі сторони около 30.00 дол.

За приміщенням просимо звертатися до побр. Л. Кусяки: **Address: Lew Kusiaka, 3112 Marioncliff Dr., Parma, Ohio, 44134. Tel. (216) 886-2526.**

Увага! Миряни Української Церкви! Увага!

КРАЙОВА УПРАВА ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УПКЦ ● КРАЙОВА РАДА МИРЯН та ВІДДІЛ ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ і РАДА МИРЯН — НЮ ЙОРК

мають шану запросити всіх, кому лежить на серці доля Української Церкви, до масової участи

У З'ЇЗДІ МИРЯН

що відбудеться

у Ню Йорку, дня 29-го вересня 1973 року в залі Українського Народного Дому

140, 2-га Евню

Початок реєстрації: год. 8:30 рано

За Крайову Управу Т-ва за Патріярхальний Устрій:
Д-р М. НАВРОЦЬКИЙ

За Крайову Раду Мирян: **Д-р М. БАРУСЕВИЧ**

За Відділ Т-ва за Патріярхальний Устрій і Раду Мирян у Ню Йорку:
Мгр. Я. ЩЕРБАНЮК і Д-р Р. ОСІНЧУК

В 5-ТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ ВТРАТИ нашої Найлюбішої ДОНІ

бл. п.

ЛЯРИСИ ЦЕЛЕВИЧ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в НЕДІЛЮ, 9-го ВЕРЕСНЯ 1973 р. о год. 7 веч. в Церкві СВ. ВОЛОДИМИРА й ОЛЬГИ в ЧИКАҐО, Ілл.

до участи в якій запрошують

УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ і АНДРІЇ СТЕЦЮКИ

батьки

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої і Незабутньої ДРУЖИНИ, МАТЕРІ і СЕСТРИ

бл. п.

ІРЕНИ ГНАТІВ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 9-го вересня 1973 року

о год. 12-ій дня

в Церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ при Сенфорд Авеню в НЮАРКУ, Н. Дж.

Про сердечні молитви за душу Покійної просять:

чоловік — ВАСИЛЬКО
сини — ЮРІЙ і РОМАН
брат — ОЛЕСЬ
Сестри в Україні

ВИЙШЛИ НА СТРАЙК ВЧИТЕЛІ СЕРЕДНІХ І ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ в багатьох містах і містечках Америки, вимагаючи вищих заробітних платень. Страйкують вчителі в Детройті, Мічиґен; Янґставн, Огайо; в кількох містах стейтів Роуд Айленд, Іллинойс, Вісконсин, Ню Джерзі, Пенсилвенія та Теннесі. Страйкуючі вчителі твердять, що не можуть вижити з теперішніх платень, бо кошти прожитку дуже зросли.

HELP WANTED MALE

КРЕСЛЯРІ (DRAFTSMEN)

Робітня руp вимагає досвідчених, прецизійної праці при рурах і їх перевірці. Всі бенефіти, платня залежить від досвіду. Голоситись —

CHARLES S. GUYON
(201) 485-1800

WAREHOUSEMEN

Shipping and receiving department. Full case-stocker. Benefits — Blue Cross/Blue Shield with Rider J, vacation, 11 paid holidays and other benefits.
Starting rate $2.50 per hour
Call 276-7000
KETCHUM DISTRIBUTORS
40 South Avenue, W. Cranford, N.J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 8-го ВЕРЕСНЯ 1973.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Володимира 130 Відд. о год. 6 веч. при 33 Схід 7-ма вул. в домівці Укр. Кат. Ветеранів. — Ю. Юрків, секр.

НЕДІЛЯ, 9-го ВЕРЕСНЯ 1973 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. апп. Петра і Павла 102 Відд. о год. 11 ранку в залі церкви св. Йосафата (High School) 5720 State Rd. — М. Малеський, предс., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

METAL IMPROVEMENT CO.

Subsidiary of CURTIS WRIGHT CORP., a leading manufacturers of blast cleaning and shot peening machinery has opening for:

- DESIGN ENGINEERS
- MACHINE DESIGNERS
- PRODUCTION MANAGER
- PURCHASING MANAGER
- MACHINISTS
- MECHANICS and
- WELDERS

Experience required in heavy machinery manufacturing. We offer top salary, great benefits including hospitalization e.t.c.

50 CARBON PL. JERSEY CITY, N.J.

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНІ ШКІЛЬНИМИ РАДАМИ НА 1973-74 ШКІЛЬНИЙ РІК

Новий Буквар і перша Читанка	2.00
Буквар для англомовних кляс	$1.50
К. Кисілевський: **Вивчаймо українську мову**	1.20
К. Кисілевський: **Правописні листки для II і вищих років навчання**	0.75
К. Кисілевський: **Вивчаймо українську мову, правописні і граматичні вправи для 4-го і 5-го років навчання**	1.50
Б. Романенчук: **Українська читанка для II року навчання української мови**	2.20
Третя читанка для III року навчання	2.50
Четверта читанка для IV року навчання	2.50
К. Кисілевський: **Українська читанка для V року навчання української мови**	2.20
К. Кисілевський: **Українська читанка для VI року навчання української мови**	3.00
М. Овчаренко: Українська читанка, **„Золоті Ворота"** для VII року навчання	5.00
К. Кисілевський: **Хрестоматія з української літератури, для VIII і вищих років навчання**	4.50
В. Радзикевич: **Історія української літератури, для VIII і вищих років навчання**	3.50
В. Панейко: **Граматика української мови**	4.00
К. Кисілевський: **Граматика української мови**	1.00
Український правопис	1.50
В. Янів: **Нарис української культури для VIII і вищих років навчання**	3.00
Б. Лончина: **Українська культура**	3.00
І. К.: **Історія України** (для початкових кляс)	1.50
І. Крип'якевич: **Історія України для V року**	1.50
І. Крип'якевич — М. Дольницький: **Історія України** (нове видання, з доповненнями і примітками д-ра П. Ісаїва), стор. 265	5.00
С. Рудницький: **Початкова географія України**	2.00
М. Дольницький: **Географія України** (нове видання, з кольоровою „Фізичною картою України")	2.00
Фізична карта України, 1:5 міл., кольорова	0.70
Е. Жарський: **Географія — Природа України**	2.50
Географічні зошити (контурові карти України для вправ) для всіх років навчання з „Додатком" до „зошита"	2.50
С. Чорний: **Англомовні вправи навчання української мови в англомовних клясах**	1.50
Господарство України — Заняття з господарства України (зошит для вправ)	1.50
І. К.: **Історія України — короткий огляд для початкових кляс**	1.50
І. К.: **A History of Ukraine** (для англомовних кляс)	1.50
Читанка ч. I — Вправи з читання	1.50

ШКІЛЬНА ЛЕКТУРА:

П. Куліш: **Чорна Рада**	1.00
І. Франко: Захар Беркут	1.00
І. Франко: **Борислав сміється**	1.00
В. Модрич-Верган: **В. Симоненко**	1.00
І. Багряний: Тигролови	1.20
М. Вовчок: Інститутка	1.00
П. Мирний: **Хіба ревуть воли**	1.00
Л. Українка: Бояриня	1.20
І. Нечуй-Левицький: **Микола Джеря**	1.00

ПЕДАГОГІЧНІ КУРСИ
(Конспекти викладів)

М. Семчишин: **Навчання мови** (в англомовних клясах)	2.00
К. Кисілевський: **Методика навчання української мови й літератри**	3.50
Загальна дидактика	2.50
Географія України, I. част.	2.50
Географія України, II частина	2.50
Загальна педагогіка, I. част.	2.00
Історичні основи виховання	2.50
Виховна психологія	2.50
Методичні завваги до навчання географії	1.00
Диктат та його методика	1.00
І. Крип'якевич — І. Холмський: **Історія України**, 1971, стор. 372	6.50
Курс працівників дошкілля	2.50
Українська Виховна Система	1.00

АДМІНІСТРАЦІЯ

Шкільні каталоги	1.50
Шкільні денники	2.00
Свідоцтва	0.15
Вписові карти	0.15

Замовлення висилати на адресу:

Educational Council – U.C.C.A.
P.O. Box 391 — Cooper Sta.
NEW YORK, N.Y. 10003

Різне

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТВОРИТЬСЯ НА НЮЙОРКСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Низька оплата на курси — в день, вечорами або в суботи.
Навчання від 2-9 годин тижнево.
Всі поземи навчання від підставових до заавансованих.
Щоб вписатися на курси в Університеті телефонуйте:
598-3931

THE AMERICAN LANGUAGE INSTITUTE
1 Washington Square North
New York, N.Y. 10003

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ

ЗІЛЛЯ

J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,

а вже за кілька годин, а най дальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.

Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: квасні жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 2 пачки тільки — $15.00.

Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу:

THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J

REAL ESTATE

Whippany, N.J.

ЧУДОВИЙ —

4 СПАЛЬНІ ДІМ

3 лазнички, зимова і літня кухня, вітальня, їдальня, відпочинкова кімната, мурований патіо з барбекю. Величезна площа з овочевими деревами.

За домовленням тел.
(201) 887-3116

Near GLEN SPEY, N.Y.
RIVER FRONT HOME

1 acre of seclusion joins State land, beautiful view on Delaware River, 3 bed r'ms, large living room, dining room, big kitchen, excellent condition, fairly priced at $29,990.
Call
DAVIS R. CHANT REALTORS, INC.
Barryville, N.Y. 12719
(914) 956-8338

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БИЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6400

Якщо Вашим бажанням є замешкати в СОНЯШНІЙ АРІЗОНІ, зверніться за купном дому чи землі до

ЛІДІЯ ДИДИК
7737 E. Indian School Rd.
Scottsdale, Ariz. 85251
Тел.: (602) 994-1394

HARDWARE STORE

Знамените положення, в укр. дільниці Vailburg-Newark, понад 40 р. існування, продається враз з мурованим будинком, зі 7-ми склепами. Пошукує евентуально спільника до купна.

DNISTER INC.
REAL ESTATE
769 Sanford Ave., Newark, N.J.
(201) 374-6334
або веч. (201) 375-5535

RETIREMENT AND MONEY MAKING:

Small and large farms, dairy, beef, investment and hunting acreage. New and low priced village homes. Send address for brochures of listings. Ukrainian church near town.

Makitra Real Estate, Inc.
27 West Morris Street
BATH, N.Y. 14810
(607) 776-2468

POUGHQUAG, TOWN OF BEEKMAN. This exec. estate must be settled. "Golden Vista" is being offered at a sacrif. of $82,000. This 10 rm. mod. ranch w./3000 sq. ft. of lux. liv. space is loc. only 1½ hr. from Manh. and 15 min. ctr. Poughkeepsie in Clove Valley Area on 3.8 acres of land. The 25x30' LR. has a 14' hand-hewn beam ceil. & boasts a 12' fpl. flanked by 8' built in display cases for collector's items. The 3 huge BR's have more than ample closet space & the mstr. BR. has a pvt. bath & walk-in closet. You will find a kit. w/built-in dishwshr., oven, range, refrif. & kitchen. Aid home serv. ctr. + plenty of elbow room. There is also a lge. din. rm., den w./fieldstone fpl. & library. The full bsmt. contains a wine cellar, veg. bin, work shop, cedar closet & lndry. area. On the premises is a det. 2 car gar. w./7,800 sq. ft. driveway, barn, kennel & 2½ acres of fenced-in Kentucky pasture land.
(914) 255-9618

Near GLEN SPEY, N.Y.
2-STORY SPLIT-LEVEL

10 rooms, 4 bed rooms, 2½ bath, additional apartment, full basement, 1½ finished, wall - to - wall carpeting, excellent condition, 5½ acres, 2 acres cleared, 3 acres wooded. A real buy at $60,000.
Call
DAVIS R. CHANT REALTORS, INC.
Barryville, N.Y. 12719
(914) 956-8338

Farms & Country Homes

НАЙКРАЩІ ПОСІЛОСТІ ВСІХ РОДІВ
KOPP of KERHONKSON, N.Y.
(914) 626-7500

Замовляйте тепер. Тільки через Intertrade Express Corp.

Найліпший дарунок в Україну

БІЛЬШЕ ТЕПЕР, ЯК КОЛИНЕБУДЬ ПЕРЕДТИМ

СПЕЦІЯЛЬНІ СЕРТИФІКАТИ РУБЛІВ

Intertrade Express Corp. ПЕРШЕ це Вам сказали і Ваші кревні сказали ТАК.

За Спеціяльні Сертифікати Рублів Ваші кревні дістануть все що хочуть за незначну частину від реґул. ціни. Це так наче йдете до крамниці з 100.00, а одержите за 200.00 або 300.00 вартости товару або навіть більше.

Intertrade Express Corp. радо пішле Вам доказ цього, абсолютно даром. Спеціяльні Сертифікати Рублів можна також виміняти за готівку по найвижчій ставці реґулярних рублів.

ПОВНА ҐАРАНТІЯ. НАЙСКОРІША ОБСЛУГА.

Достава около 3 тижні. Ставка на один спеціяльний рубель є $2.80. Ця оплата є комплетна, абсолютно жадних інших доплат.

Жадайте наших дарових ілюстрованих каталогів. ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР. ЗАМОВЛЯЙТЕ ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
П'ятий поверх
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

ДУЖЕ ВАЖНЕ
АВТОМОБІЛІ
Повна ґарантія.
Найскоріша достава.
Виберіть з цих нових моделів.

Zhiguli VAZ 2101 US $3,812.00
Найновіший, удосконалений, експортовий модель
Zhiguli VAZ 2103 US $4,365.00
Zhiguli VAZ 2102 Station Wagon US $4,197.50
Export model
Moskvitch 412 IE US $3,862.00
Moskvitch 408 IE US $3,551.00
Zaporozhets ZAZ 968 US $2,435.00

Жадайте нашого спеціяльного бюлетену з ілюстраціями автомобілів.

АПАРТАМЕНТИ
Уживаний одяг для відвідувачів з СССР. Жадайте нашого спеціяльного бюлетену.

Маємо 24 р. досвіду в тому бизнесі і маємо багато тисяч задоволених покупців.

М'ясо і ковбасні вироби

за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої крамниці KARL EHMER

KARL EHMER PORK STORES

Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road Ridgewood - Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

Український Католицький Цвинтар
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.
По інформації прошу писати або тел.:
Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery
25 Chestnut St., Yonkers, N.Y. 10701
(914) 476-0764

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(ліценція В/О „ВНЕШПОСИЛТОРГ")

добре відома фірма, яка на протязі багатьох літ скоро і точно обслуговує своїх багаточисленних клієнтів у висилці пачок-дарунків в Україну й інших частин СССР.

Відборець нічого не платить.
Тисячі задоволених клієнтів.
Всі посилки забезпечені.
Ґарантована скора і точна достава.

Всі наші відділи мають на складі великий вибір високоякісних товарів по дуже поміркованих цінах.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

приймає замовлення на ЦЕРТИФІКАТИ ДАРУНКІВ, автомобілі, холодільники, телевізії, радіо transistor, звуко-записувачі і багато інших товарів, також АПАРТАМЕНТИ для своїх кревних і приятелів, які живуть в Україні і СССР.

За інформаціями і безплатними каталогами, звертатись до головного бюра або до всіх наших відділів.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue Floor 21st
(between 51st and 52nd St.)
New York, N. Y. 10022
Tel.: (212) 758-1150-1

ВІДДІЛИ:	Телефон:
New York, N.Y. 10003, 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011, 135 W. 14th St.	CH 3-2583
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Ave.	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111, 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111, 1082 Springfield Avenue	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave.	365-5255
Hartford, Conn. 06106, 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701, 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106, 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J., 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505, 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141, 4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115, 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Conn., 905 Bank Street	PL 6-6766
Warren, Mich. 48092, 29200 De Quindre ½ Block North of 12 Mile Road	751-6760/1
Woodhaven, N.Y. 11421, 94-08 Jamaica Avenue	441-4712
Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	RI 3-0440

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ТЕПЕР ЧАС СЛАТИ

ДАРУНКИ своїм кревним до СССР

НА СВЯТОЧНИЙ СЕЗОН
МОТОЦИКЛІ, ХОЛОДІЛЬНИКИ, МАШИНИ ДО ПРАННЯ, ТЕЛЕВІЗІЇ, ФОТОКАМЕРИ, МЕБЛІ, МАШИНИ ДО ШИТТЯ.

Також одяг, матерії, футра, годинники, харчові продукти.

Нові моделі автомобілів
Zhiguli VAZ- 2101
Zhiguli VAZ-2102 – Station Wagon
Zhiguli VAZ-2103 – New Model
Moskvitch 408 – IE
Moskvitch 412 – IE
Zaporozhets ZAZ-968

PODAROGIFTS, INC.

це ОДИНОКА фірма в ЗСА, яка висилає СЕРТИФІКАТИ ДАРУНКІВ через Внешпосилторг, без жадного посередництва, банків і т. д.

PODAROGIFTS, INC це одинока фірма в ЗСА, яка виставляє посвідки доставки, згідно з договором з ВНЕШПОСИЛТОРГОМ.

Для вигоди наших покупців, замовлення можна висилати до кожної з наших філій:

Globe Parcel Service, Inc.
723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Package Express & Travel Agency
1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

Cosmos Parcel Express Corp.
488 Madison Avenue, New York, N.Y. 10022

або прямо до нашого головного бюра

PODAROGIFTS, INC.

240 Fifth Avenue (Between 27 and 28 sts.)
NEW YORK, N.Y. 10001 Tel. 212-685-4537
Відкрито в суботи до 5-ої год. по пол.

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ

ПОСИЛКУ - ДАРУНОК ДО СССР

ПОКОРИСТУЙТЕСЬ ПОСЛУГАМИ ШИРОКОВІДОМОЇ ВСІМ ФІРМИ

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(Licensed by Vneshposyltorg)
EXECUTIVE OFFICE
1776 BROADWAY NEW YORK, N.Y. 10019 Tel.: 581-6590 і 581-7729

Вислані через наші відділи посилки доставляється на призначену адресу в найкоротшому часі. Достава посилок ґарантована. Належне мито оплачується тут у наших крамницях і Відборець НЕ ПЛАТИТЬ НІЧОГО. При конторах фірми є склади з різними одяговими товарами, харчовими продуктами, скірами на обуву і т. п. по дуже низьких цінах.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

приймає замовлення на помешкання, автомобілі, цертифікати дарунків, мотоциклі, холодільники, телевізії, й інші другі товарі совєтського виробу, які Ви можете замовити для своїх Кревних, що живуть в Совєтському Союзі.

За додатковими інформаціями, звертайтеся до головного бюра, або до одного з наших відділів.

Відділи відчинені щоденно від 9 год. ранку до 6 вечора.
По суботах і неділях від 9 ранку до 4 по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

BROOKLYN, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	IN 7-6465
NEW YORK 3, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
NEW YORK 3, N.Y. — 141 Second Avenue	GR 5-7430
NEWARK, NEW JERSEY — 378 Market Street	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue	CL 7-6320
UTICA, N.Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476
FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 West Girard Avenue	PO 9-4507
ALLENTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
LOS ANGELES 4, Cal. — 159 So. Vermont Ave.	DU 5-6550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
CHICAGO, Ill. 60629 — 2608 West 69th Street	(312) WA 5-2787
CHICAGO, Ill. 60609 — 1855 W. 47th St.	FR 6-6755
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	365-6780
HARTFORD 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
RAHWAY. N.J. — 47 E. Milton Avenue	381-8800
SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
BUFFALO 12, N.Y. — 701 Filmore Avenue	TX 5-0700
TRENTON 10, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306

ARKA Company DEPARTMENT STORE
Tel. GR 3-3500. New York 10003
ЗНОВА ДО ШКОЛИ!
Шкільні книжки всіх видавництв в Арці на складі.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 475-7430
ВИСИЛАЄ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇНУ І ДО СССР. Маємо на складі все потрібне до висилки. Посилаємо також РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ, АВТА, МОТОЦИКЛІ, ХОЛОДІЛЬНИКИ і ТЕЛЕВІЗОРИ. Урядові години: від понед. до п'ятниці 8:30-6:00 веч., в суботу 8:30-6:00. веч. В неділю від 10-2 по пол.

SERVICE

W. T. SMITH Jr.
PAINTER FOR HOMES
Commercial & industrial places, interior-painting-exterior brush-spray-roll
592 Hamilton St. Rahway, N.J.
Call: (201) 388-4619

НАПРАВИ ТЕЛЕВІЗІЙ
КОЛЬОРОВІ, ЗВИЧАЙНІ
ГРИГОРІЙ ХОХУЛА
27 Rich St. Irvington, N.J.
Тел. 374-4083

ДО ВИНАЙМУ

СТУДЕНТОВІ УКРАЇНЦЕВІ
хочу винайняти кімнату, в околиці Колюмбійського Університету.
Тел. 5-9 веч.
(212) MO 2-6467

Business Opportunity

GOLDEN OPPTY-REST
in lg shopping ctr; $10,000 wkly, could, be double, lease 15 yrs, rent $960 mo. Incl gas, light, water, heat & parking, no competition. Require $100,000 cash. Call days 212 721-3336; eves 274-6343.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y 10003
Tel.: GR 5-1481
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3362 Boston Rd.
NEW YORK, N.Y. 10469
Tel.: 863-2475
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131